

Vojna pijačka s svojimi tipkalkami preprega svet.

Dva še vedno zelo nerešena problema— Nemčija in Japonska

Tudi Avstrija še nima mirovne pogodbe.—Zed.
države v vodilni vlogi, a brez programa.—
Francija se ne more odločiti, kam in kako.

Precej vode je že iztekelo v razna morja, od kar je bilo osiše Rim-Berlin-Tokio poraženo, a z mirovnimi pogodbami se še vedno odlaša. Sklenjena je bila edino z Italijo, a še ta je od muh.

Kdo naj bo na vodstvu Evrope?

Po zmagi nad Hitlerjem se je ravnotežje v Evropi in po svetu zelo spremenilo. Nemci so bili dolgo dobo gospodrujoč, ukazovalen narod. In kdor gre medne sedaj, dobri vtis, da se prepricani dobiti nekega dne, morada že v bližnji bodočnosti, spet gospodstvo nad Evropo. Prav tako se nadejajo dobiti nazaj vse kraje, ki so jim bili odščipjeni v minuli vojni.

Industrialno so Nemci prvenstveni narod. Izmed velikih dežel sta jim bila v prošlosti zmožne konkurirati edino Velika Britanija ter Zed. države.

Ako se Nemčiji sedaj prizna suverenost kot jo je imela do vojne, kdo ve, če ne bo zmožna na svetovnih trgih izpodravit ameriške in angleške industrijske proekte še bolj kot v prejšnjih tekemah?

In če se Nemčijo prizna spet za neodvisno državo, kdo ji bo kos v Evropi? Edino Rusija — morda Francija ne. Zed. države pa tvorijo v teh razmerah nekako balanco na prevagi. Kamor dajo svojo utež, tam se vaga nagne navzdol.

Nemci so v osrčju Evrope. Se vedno se smatrajo za izvoljeno ljudstvo—za najkulturnejši narod na svetu. Industrialno so bili na vrhuncu pred prvo in spet pred drugo svetovno vojno.

Sedaj — ako jim zapadne sile dajo pravico samovlade, kakšen bo ta četrti rajh?

Vsi mali narodi v Evropi so uverjeni, da bo spet prevladal v Evropi, toda sedaj ne več sam temveč s pomočjo kake druge sile — in v sedanji dobi imamo samo še dve — Zed. države ter Sovjetsko zvezo.

Cem je odlašanje z mirovno pogodbo?

Očvidno je, da se zmagovalni glede bodočnosti Nemčije nikakor ne morejo zedeniti. Angleži skribi, da će si četrti rajh opomore, kadar bo z njim sklenjen mir, jine bo tekmovač toliko, da lahko pride v nevarnost ves obstoječi ekonomski sistem njihove dežele. Saj je celo že sedaj na šibkih nogah.

Anglija je na račun nemške vojne odškodnine razdrla precej nemških tovaren v svojem predelu Nemčije ter stroje prenestila v svoje tovarne. A je s tem moral prenehati, ker srd Nemčev je postal toliken, da mu tudi angleška soldatska ni bila kos. Nemški kapitalist in nemški delavec sta proti razdiranju nemške industrije. Oba vsak

DVE OGRAJI PO DVEH SVETOVNIH VOJNAH OKROG SOVJETSKE ZVEZE

Kamor se obrnete v naši deželi, katerikoli časopis primete v roke, ali kogar koli poslušate v radiu v političnih razpravah — kar naprej vam zveni v uho, da je vojna med našo deželo ter Sovjetsko zvezo neizbežna.

Vsi jo oglašajo za agresivno silo — za tako, ki osvaja, mori in zasužuje.

Propagandisti z zapadne strani dokazujojo, da še nikdar ni bil niti carizem tako imperialističen, kakor je takozvan Stalinov imperializem.

In res je velikanska razlika med njima. Ruski carizem s svojimi fevdalnimi knezi si je osvojil ogromen del sveta. A bil je veliko manjši v primeri s sedanjim ki je pod Stalinovim vodstvom.

Še nikdar in zgodovini ni bilo toliko sveta pod eno vlado, kakor ga je sedaj pod poveljstvom iz Moskve. Tako trdijo v Washingtonu in vlade ostalih dežel, ki še niso pod sovjetsko sfero.

Po postanku boljševiške revolucije l. 1917 sta francoski Georges Clemenceau in angleški David Lloyd George čutila, da se na svetu dogaja nekaj velikega, da bodo spremembe, pred katerimi se je treba ogradieti.

Tako je bila na mirovni konferenci v Versaju (Versailles) zasnovana poteza, ki naj bi pomenila ograditev Sovjetske zveze s takozvanim sanitarnim kordonom (cordon sanitaire), da bi bila Moskva zaprta z vseh strani in ne bi mogla postati nikomur nevarna. Ko se je zapletla v vojno s Poljsko, ji je šlo nekaj časa v bitkah po sreči, a so prišli Poljakom na pomoc francoski oficirji, z municijo iz zapadnih dežel, in redeča armada je bila teperna. Sklenila je s Poljsko mir, kakršnega so ji narekovali zapadne sile.

Tik po revoluciji — boljševiški revolucionarji namreč — ker carizem je bil že prej strmoglavljen, je Lenin sklenil mirovno pogodbo s kajzerjem. V nji se je odrekel Ukrajini, ki je postala "samostojna", Poljski in baltiškim deželam. Trocki je nasprotoval, a Lenin je špekularil z zmago zaveznikov, češ, ako kajzer pada, dobili bomo vse to nazaj — z lepa ali z grda.

Kajzer je bil tepen in res je bil Lenin veliko prejšnjega carskega teritorija nazaj, v glavnem Ukrajinu, potem s časoma Gruzijo (Georgijo), toda Poljska je postala suverena in vzela si je za nagrado vso avstrijsko Galicijo ter velik del Ukrajine. Baltiške dežele so se pod zaščito zmagovalnih zaveznikov oklicale za samostojne.

Velik del Sibirije je okupirala po prvi svetovni vojni japonska armada. Drugi del Sibirije se je oklical za samostojno državo, s sedežem v Čiti. Romunija je vzela Rusijo Besarabijo in Čehoslovaška Karpatsko Rusijo.

Zavezniški polki so motovili po Rusiji in tudi

Zed. države so bile udeležene v tej "kazenski" ekspediciji. Ameriške čete so takrat rogovili največ okrog Arhangela.

Bela armada (ostanki carizma) je bila v civilni vojni onih dni poražena in zavezniške čete so odšle. Toda "sanitarni obroč" je ostal. Ponehal je nekoliko še ko je pokojni Roosevelt leta 1930 priznal Sovjet-

(Konec na 2. strani)

Dolg zvezne vlade—kako ga bo plačala?

Kako bo naša dežela izšla iz dolga, ki stalno narašča, namesto da bi se po vojni nižal?

Sedaj ta dolg znaša blizu 250 milijard dolarjev, ali okrog \$2,000 na vsako osebo v tej deželi — torej tudi na novorojenčke.

V lanskem fiskalnem letu (pričenja 1. julija in konča s 30. junijem) smo imeli nadaljnih pet milijard dolarjev deficit.

Trumanov proračun za prihodnje fiskalno leto dolota spet pet milijard več potroška kakor dohodkov.

Kongres sicer jamra in se duša za varčnost, toda odščipuje le od tistih postavk v proračunu, ki so socialnih vrednot. Prizadeval si je odrezati tudi od proračuna za oboroževanje, a oglasil se je bivši naš vrhovni polovnik general Eisenhower — češ, nikar, poglejte, kako je Rusija oborožena!

Znano je, da gre od vsakega dolarja, ki ga vlada dobi v obliki dakovk, nad 70c za stroške minulih vojn in za priprave na novo vojno.

Komaj 30c od vsakega dolarja, ki ga plačate za davke, pa gre za upravne stroške in le nekaj centov na vsak dolar, pravijo da približno 6c od dolarja, pa

skupino ljudi dolga zvezne vlade \$240,000,000. Ampak vsa vrednost tega mesta (Reading, Pa.) pa je cenjena samo na \$141 milijonov dolarjev.

Torej je "bankrotirano" in z njim vred vsa ostala dežela.

Kako torej da moremo shajati, če smo preko mere zadolženi?

Prvič, ker vse dolgujemo samemu sebi. Drugič, ker ima naša ekonomija, kakorkoli je na rahljih nogah, še vseeno za sabo ogromen produkcijski sistem, bodisi v industriji kot v agriculaturi.

Vendar pa to dejstvo ne more izbrisati resnice, da si na papirju dolžan ti, tvoja žena in vsak tvoj otrok povprečno dva tisoč dolarjev, nevstevši dolgov, ki jih imajo posamezne države, občine in okraji. In nevstevši onih, ki jih imaš ti sam bodisi na svojo hišo, električno ledene, na avto ali na kar že.

Te sorte ekonomski sistem se ruši po vsem svetu in nekega dne bo padel v brezno tudi v naši deželi morda še bolj kakor pa v strašnji depresiji od leta 1929 dalje pa do druge svetovne vojne, ko smo jo umetno rešili, za-

Producija se viša, a prav tako tudi

Število brezposelnih

Sedemsto tisoč premogarjev je pred štiridesetimi leti v šestih dneh na teden nakopal manj premoga kot pa ga sedaj 400,000 premogarjev v petih ali v štirih dneh na teden.

Vzrok: tehnika.

Farmarji so nekoč uposljevali tisoče in tisoče ljudi več nego sedaj, a pridekli so bili veliko nižji. Sedaj je vsega v izobilju toliko, da vlada ne ve, kam s preostanki, ki jih kupuje.

Vzrok traktorji in vsake sorte drugi stroji — torej tehnika.

Silne so spremembe v pridevanju bombaža. V vinogradih, na žitnih poljih itd. Vse ti že dela stroj.

To ni slabo, kajti stari ljudje

pomnijo, kako so garali od zore

do mraka in komaj da so se preko noči nekoliko odpocilj, že je bilo spet treba iti na delo.

Mnogi starci Slovenci v Minnesotu se spominjajo, kako so morali delati po deset in več ur v železnih majnah po šest dni v tednu in potem šli v pondeljek na delo prav tako utrujeni kot so prišli s šihta v soboto.

Tako je bilo v bakrenih rudnikih v Calumetu in sploh povsed je veljala one dni največ fizična sila.

Sedaj delajo stroji.

V severni Minnesotu so velikanske električne ali pa parne lopate zvalile zemljo z vrha rude in potem odkopavale te železo-rudne zaklade in jih kar same nakladale v vagon. Paroducatuv ljudi opravila na ta način več dela kot pa so ga prej stotinice rudarjev.

Pojdite v Bingham Canyon, kjer na enak način kopljajo bakreno rudo.

Ni ga dneva, da ne bi v tej ali oni delavni, ali v tovarni, ali v rudniku, ali na velikih farmah, bilo v tehniki kaj izboljšanega, kar poveča produkcijo in zmanjša potrebo za najemnike delavcev.

Po minuli svetovni vojni je bivši podpredsednik Zed. držav Henry Wallace, proglašil načelo za ustvarjanje 65,000,000 služiv. In res jih je bilo toliko nekaj časa.

Sedaj pa imamo že nad pet milijonov brezposelnih, a kar je zaposlenih, pa lahko in tudi se prej producirajo več kot pa prejšnjih 65,000,000 zaposlenih ljudi. Ko bo odvisek produkcije prevelik, pa bodo odslovljeni nadaljnji milijoni — in kaj potem?

To je vprašanje, s katerim se naš zvezni kongres noči ukvarja. Gnajavljenje s "komunisti" mu je najlagje opravilo. Ne ve pa, da ako nekoga dne vrže to

(Konec na 3. strani)

KOMENTARJI

Zbirka in presoja urednik

HAROLD J. LASKI je bil največji socialistični mislec sedanjega časa. Bil je politični znanstvenik, analist sodobnih dogodkov, teoretik in poučeval je na mnogih univerzah v Angliji in v Zed. državah. Umrl je 24. marca v starosti 56 let. Leta 1945-46, ko je prišla na oblast angleška delavska stranka, je bil on predsednik njene eksekutive. Laski je bil spoštovan širok sveta — bil je večkrat tudi v Rusiji, bilo ga je na predavanjih z užitkom poslušati, ali včas temu ni bil "popularen". Govoril je odkrito in vsakemu v obraz, brez hinavščine in brez mrznenj.

GLASILSKO GIBANJE (tednik Slovenske dobrodeline zveze v Ohio) ima novega urednika. Prejšnji — Anton Sabec — je resigniral. Vzrok, pravijo, je, ker da je preveč zašel v prepire in v polemici s člani in sploh da se ni mogel znati v svojih nalogah. Novi urednik je James Debevec, ki je ob enem tudi urednik in lastnik Ameriške Dobrovine.

ANTON SABEC v svoji izjavi v "Glasu SDZ" ne pojasni temeljnih vzrokov svoje resignacije. Prav le, da dokler bo še urednik, to je bilo do 16. marca, bo pisal v duhu pravil SDZ a (Konec na 3. strani.)

Nekaj o naših stvareh

Letos bo nekaj precej važnih konvencij ameriških jugoslovanskih organizacij.

Eina izmed njih bo SANSA. Oklic zanjo je priobčen na tretji strani v tej številki. To bo četrta konvencija SANSA.

Ako bi sodili iz skušenj v prošlosti, bo bržkone zadnja. Imeli smo v naši priljubljeni dolgi zgodovini že prejšnje sličnih organizacij, ki so bile ustanovljene v neki določen namen. Mislimo namreč gibanja, kakršno je bilo na eni ali na drugi strani ustanovljeno v danem položaju za ali proti temu ali onemu.

Niti ena teh organizacij se ni ohranila. Mnogo ljudi ne ve, da smo imeli v tej deželi Jugoslovani že vse jače organizacije kot pa so bile.

Jugoslovansko narodno vijeće je imelo v prvi svetovni vojni v Washingtonu zelo velik urad. Načeljeval mu je don Niko Grškovič. Izdajali so tudi svoj časopis v Washingtonu — v srbohrvaščini in v slovenščini.

Vrh tega je takrat izhajal v Washingtonu v imenu omenjenega Viječa in Slovenske lige tudi slovenski tehnik, ki ga je urejaval Ivan Možina.

Jugoslovansko republičansko združenje, ki je delovalo za ustanovitev jugoslovanske federativne republike, v kateri naj bi bili tudi Bolgari, je izdajalo zelo lepo mesečno revijo v angleščini in včeščini — "Jugoslav Review."

Slovenska liga je bila ustanovljena za borbo proti JRZ. Niti ena teh in raznih drugih organizacij kot že omenjeno se ni ohranila.

O SANSu so nekateri rekli, da bo "trajna" ustanova. Zgodovina ne priča, da se bodo te prerokbe uresničile. Je pa resnica, da nekako TR

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, III.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;

za četrt leta \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozajmo do petka popoldne za priblojitev v številki naslednjega teden.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: Rockwell 2-2864

DVE OGRAMI PO DVEH SVETOVNIH VOJNAH OKROG SOVJETSKE ZVEZE

(Konec s 1. strani)

ska Rusijo, še prej pa je to storila Anglija, ne da bi v "obroču" kaj popustila.

Dogodile so se potem čudne stvari. Zavezniki so izdali Čehoslovaško. Hitler je na ta račun dobil leta 1939 Sudete, predsednik Čehoslovaške, Edvard Beneš se je moral umakniti, v Parizu in v Londonu pa so sanjali, da so s to potezo Hitlerja potolažili in da bo odselej mir v Evropi in po svetu.

Leto pozneje je nastala vojna. Še pred njo pa se je dogodil nov čudež — pakt med Hitlerjem in Stalinom. Kdo ga je najbolj kriv, o tem si zgodovinarji še niso edini. Vsi, ki so nepristranski, pa to potezo zamerijo Stalini, ne Hitlerju. Da-lj je Stalin z njim kaj pridobil, tudi o tem si pisci zgodovine še niso na jasnom. Častnega nič, to je gotovo. Pogodbo je seveda prelomil Hitler z naglim vpdom v Rusijo, jo velik del okupiral in jo preosnavljal za svoj "večji življenski prostor", pred vsem vso Poljsko, vse baltiške deželice ter Ukrajinu, žitnico Sovjetske zveze.

Deloma že po prvi svetovni vojni, največ pa po drugi, je dobila Rusija vse svoje nekdanje posesti nazaj, in pridobila si je novih.

Poljski republiki vlada sedaj sovjetski maršal Rokakovski. Je po rodu Poljak, toda bil je vedno v službi sovjetske zveze.

Čehoslovaška, Mađarska, Romunija, Bolgarija, Albanija — vse te dežele so vladane iz Kremlja. Vse baltiške dežele so že dolgo tega, takoj po vojni, bile spet inkorporirane za podružne republike sovjetske zveze.

Dalje so sovjetske čete tudi v Avstriji. Vsa vzhodna Nemčija je vladana iz Kremlja.

In sedaj še Kitajska.

Vrh tega ima sovjetska zveza podporo v komunističnih strankah širom sveta. Najjačji izmed njih sta izven sovjetskega bloka komunistični stranki v Franciji in v Italiji.

V Ameriki — namreč v Zed. državah je šibka, toda histerija pri nas zoper Rusijo je tolikšna, da se oznaci za komunista, za sopotnika ali pa za "speljana nega na komunistični led" vsakega, ki ima kaj liberalizma v duši. Moraš biti reakcionar, ali pa si na črni listi.

Razmerje sil je sedaj zelo neenako. Predsednik univerze Columbia, bivši vrhovni poveljnik zavezniških sil na zapadni fronti, general Eisenhower, pravi, da so se Zed. države preveč "razorožile", v primeri z mogočno militaristično silo Sovjetske zveze. Pentalagon mu ploska. V njemu — v tem največjem poslopju v Washingtonu, je namreč sedež ameriške oborožene sile.

Na eni strani naši vladni ljudje trdijo — med njimi tajnik združene ameriške oborožene sile, gospod Johnson, da ako Rusi kaj prično — le naj — saj bodo hitro tepeni. Z druge strani jamrajo, da bo vojna težavna tudi za nas, a vsi zagotavljajo, da će z njo jutri pričnemo, bo zmaga naša. Ako bomo odlašali, se pa ne ve, kako bomo izšli iz borbe.

Rusiji zavezniški diplomatski in politični aparati, da se je zaprla sama vase in zagradila vse svoje satelite z telezničnim zastorjem.

Prej — kaj ne, "cordón sanitair", ki so ga postavili zavezniški zapadni držav, sedaj pa sovjetski "iron curtain". Ime mu je dramatiziral Winston Churchill, ki pa še vzlič temu priporoča "skupno konferenco" z Jožetom Stalonom, in šele ako ne bo odnehal, potem pa naj se udari po njemu.

Generalni tajnik Združenih narodov, Trygve Lie, je nedavno govoril v Washingtonu in dejal, da naj se odgovorni državniki vseh dežel zedinijo za načelo miru. Predlagal je načrt za dvajsetletno vzajemnost vseh držav — onih za in pred "telezničnim zastorom" in prav tako vseh neutralnih držav. Ta sporazum pa bo mogoče po njegovem mnenju izvesti le, ako bodo prišli skupaj glavni državniki Zed. držav in Sovjetske zveze, poleg angleških in francoskih. On ima vero v mir. A miru ne bo, dokler bodo obstajali "telezni" in "atomski" zastori.

Nekdo v Washingtonu je vzklinil: "Bog daj Lieu-

Z UPRAVNICOV MIZE

Anton Udovich

Vseskozi življenje smo čuli veliko o duši, in tako bomo danes tudi jaz nekaj spregovoril o njej. Ne mislite pa, da bom govoril o oni duši, katera gre v nebesa kadar izdahnete. Ne — ona duša je preveč zagojetna zame, da bi jo razumel in tudi nebesa tako strašansko daleč od te grešne zemlje, da mi je nemogoče domesti. Pa saj so tudi drugim zagonetka ona sveta nebesa. Neki zvezdoslovski znanstvenik je preračunal, da je do najbolj oddaljena zvezda (kjer pa se ni nobenega sledu o nebesih) tako daleč, da je Kristus, ko je od mrtvih vstal in šel s telesom v nebesa, sedaj še na pol pota, aki bi potoval petintrideset milijuna uro, in to noč in dan, od one dobe. Zdaj boste razumeli zakaj hočem govoriti o drugi duši, ali kako bi nazival ono voljo, ki jo imajo gotovi ljudje, med tem, ko jo zopet drugi nimajo. To je voljo do dela, sodelovanja, ustvarjanja in neutrudljivega delovanja za dobro stav.

Poleg tega je Tomšič postal tudi daljši dopis v prilogu za upravnika. Pripomni, da je ta posiljka za pirhe Proletarca. V tem je on prvi, pa saj je bil tudi ob božičnih praznikih prvi, ki je postal za olešnike listu. Vse družno bo v kratkem urejeno, in kar omeni v pismu je v pravem, pa se ne da pomagat.

Pueblo, Colo. — John M. Stonich je poslal naročnini za Frančka Starka in za Loisa Malenšeka, obenem tudi listu v podporo Frank Stark \$1 in Anton Medved, naši starci čikažan \$2, ter sam John Stonich \$1.20. Ne dolgo tega je nas Stonich obiskal, ko je bil v Chicagu na konvenciji Progresivne stranke, kar smo že takrat poročali.

Chicago, Ill. — Zdaj pa imamo celo vrsto iz našega mesta, ki jih bom kar po vrsti naštetal. Vinko Ločniškar, ki je učenec v upravi Prosvete, je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2. Ob enem je pa potožil, da nima preveč zanesljivega zdravja — na pogled pa izgleda zelo dobro.

Frank Zbancik je obnovil naročnino izročil Arley Božičnik.

Neimenovan penzionist se je ustavil v uradu in prispeval listu v podporo 25c. Marie Cainkar je tudi obnovila naročnino. Frank Aleš je izročil članarino Prosvetni matici za federacijo SNPJ društva za Chicagsko okrožje znesek \$12.

Cicer, Ill. — Frank Robaus je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2.

Elmwood Park, Ill. — Frank Schwab je začasno obnovil naročnino, ko se je ravnokar vrnil iz obiska v Mehiki.

Gurnee, Ill. — John Mesec St. je obnovil naročnino.

La Salle, Ill. — Anton Homan je poslal naročnino, ob enem je sporočil, da je bil nekaj tednov brez dela radi stavke premogarjev, ker pa on dela zunaj in ravno tiste čase je bila huda zi-

vso srečo!

Mi pa pravimo, da naj bi diplomatom, ki se igrajo z usodo sveta, da Bog pamet in razsodnost, ako si jo sami niso sposobni ustvariti. A menda upamo zman. Vseeno, delujmo za mir kolikor kdo more in zmore. Kajti tretja svetovna vojna — ako se dogodi, bo vsem v pogubo.

ma, se mu je ustreglo, da je lahko malo polečaril pri topi peči. Razume se, da take stvari ne skodijo, aki ne trpe predolg. Vabi tudi na društveno veselico, ki se bo vršila 23. aprila v Narodnem Domu. Radi bi videli, da bi se tudi Čikažani kaj pokazali. Reš je, da smo malo dolžni, ker v jeseni so prišli La Salliani na Prešernov jubilejni koncert, kar tudi na igro, ki so jo priredile Progresivne slovenke krožek 9. A tukaj v Chicagu bomo imeli toliko priedeb, ko se enkrat sezona odpre, da ne bo mogeče vse poseti. Želimo obilo uspeha.

Springfield, Ill. — Frank Mlachnik je obnovil naročnino.

Se iz Springfielda — Joseph Ovca je poslal naročnino za Johna Ocepeka, ki je tudi prispeval listu v podporo \$1. Vreme imajo še vedno slabo, kot sporoča; toraj ne bo še nič z regalom.

North Chicago, Ill. — Helen Jereb je poslala članarino Prosvetni matici za društvo št. 119 SNPJ, znesek \$12.

Waukegan, Ill. — Martin Judnich je poslal naročnini za Frančka Mihevca, Frančka Grimšča, in za Matiasa Rauha. Listu v podporo so prispevali Matias Rauh \$1, Franček Grimšč \$1, in Martin Judnich \$1.25. Ob enem je poslal tudi dopis, ki je v tej številki. Nato je sporočil tudi o smrti Frančka Nagode, ki je bil upošlen v mestni službi North Chicago in se je 11. marca ponesečil, ko je popravljal plug za odstranjevanje snega.

Nesreča je hotela, da mu je padel na glavo železni predmet in ga toliko ranil, da je poškodbam podlegel v bolnišnici 16. marca. Star je bil 58 let. Doma iz Vrhničke pri Ljubljani, Ameriki od 1912. Tu zupušča dve počenci hčeri, sin mu je umrl pred nekaj leti. Bil je zvest narodnik Proletarca in stalni odjemalec Družinskega koledarja. Bil je član društva Sloga št. 14, SNPJ in delničar Slovenskega Narodnega doma. V prejšnjih letih se je aktivno udejstvoval v igrah in sploh pomagal kjer koli je bilo treba. Obžalujemo takе nesreče: njega bomo ohranili v blagem spominu, vsem preostalim naše sožalje.

Judnichu se zahvalim za poročilo.

Willow Springs, Ill. — Izvedeli smo, da je vsem dobro znani Anton Kegel, lastnik pikniških prostorov, padel z drevesa, ko jih je obrezoval.

Kolikor je nam znano, je velika veja udarila ob lesivo, na kateri je stal in jo zlomila. Tako je Tone padel na tla ter se toliko poškodoval, da so ga odpeljali v bolnišnico. Upamo in želimo, da kmalu okrevira.

West Mineral, Kansas — Mary Marolt je poslala naročnino zase in za Frančka Lesjaka, ki je tudi prispeval listu v podporo \$1, in Mary Marolt pa \$2.20. Sporoča, da njen mož John že eno leto ne vidi čital nobenega tiska in ga tudi spomin zapanča, kar zelo obžalujemo. Mi ga imamo še vedno na listi zastopnikov, in kot razumemo, je sedaj njegova žena prevzela ta posel, za kar ji damo vse priznanje. Sporoča tudi, da v oni naseljini sta samo dva, da čitata slovenske liste.

Detroit, Mich. — A. Steffler je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$1.

Cleveland, Ohio — Frank Zorich je poslal članarino Prosvetni matici za društvo "Slovenec" št. 1, SDZ znesek \$12. Vse družno bo v kratkem urejeno, in kar omeni v pismu je v pravem, pa se ne da pomagat.

Warren, Ohio — Ze več številko Proletarca nam je bilo vrnjenih naslovilne na Josepha Klančarja. Nismo vedeli kaj je vzrok. Končno nam je pošta raztomila, da je umrl. Podrobnosti nam niso znane, zato ne moremo kaj več poročati o tem.

Le to vemo, da smrt zadnje časa prej pogosto sega med naše čitalce in naročnike. Pa saj se najbrž tudi drugod oglaša.

Pokojnika bomo ohranili v blagem spominu.

Grants Pass, Oregon — Clarence Zaitz, bivši upravnik tega lista, se je oglasil in poslal naročnino na list za svoje stare, kakor tudi znesek za koledar in listu v podporo 50c. Poroča, da je še zdaj vse delo v zastoru, upa, da se v kratkem odpre; potovat je tudi po severnem delu

Californije, pa pravi, da je tudi tam brezdelje. O tem potovanju obeta še pisati v tem listu.

Aliquippa, Pa. — Sophie Simonich je poslala članarino Prosvetni matici za Progresivne Slovenke krožek 13, znesek \$6. Ta krožek je novo pristopil k tej ustanovi in mi njim klicemo v imenu Prosvetne matice — Dobro Došle!

Crafton Branch, Pa. — Jennie Jerala je poslala naročnino za Frančka Maceka, ki je tudi prispeval listu v podporo \$1, ter Jenny in Albert Jerala vsak po 50c, skupaj \$1.

Dilliner, Pa. — Tony Mlakar je obnovil naročnino; sporoča, da prej je stavkal, toraj zdaj zoper del — upam, da zdaj bo držalo.

Park Hill, Pa. — Frank Podboy je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2, a nič

obširnejše ne piše.

Helper, Utah — Edward Rebol je poslal za koledar in listu v podporo 50c.

Thomas, W. Va. — L. Werdenik je pomnožil število k naročilu koledarjev.

Milwaukee, Wis. — Vincent in Kristina Pugelj, sta nas iskala tu v uradu, pa žal ravno takrat ni bil nikogar tukaj. Ne dolgo temo se prejel od Vinca razglednico iz Mehike, malo prej iz Kalifornije; ni mi pa znano, če ga je na vseh teh potovanjih spremljala tudi njegova soprona.

Cullinan, Pa. — Tony Mlakar je obnovil naročnino; sporoča, da prej je stavkal, toraj zdaj zoper del — upam, da zdaj bo držalo.

Park Hill, Pa. — Frank Podboy je obnovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2, a nič

ALI VESTE

kako težaven in dolgotrajen je bil začetek za ustanovitev prve slovenske nekatoliške podporne organizacije? In kako so si jo župniki ob ustanovitvi in poznejšem skušali pridobiti v svoj krog?

Kako je društvo Slavija v Chicagu, zdaj št. 1 SNPJ, delalo neumorno, da se je spočela organizacija, ki je postala vodilna na podpornem in na raznih drugih poljih med ameriškimi Slovenci?

Vse to izveste iz podatkov IZ NAŠE ZGODOVINE, ki so v letošnjem letniku

Iz SANsovega urada

3854 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Telefon: LAvendale 2-8977

Voltive delegatov za IV. konvencijo SANs

CETRTA KONVENCIJA Slovenskega ameriškega narodnega sveta se bo vršila 27. in 28. maja 1950 v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road, Cleveland, Ohio.

Na podlagi zaključka Eksekutivne SANs se imajo vršiti voltive delegatov in namestnikov v aprilu in maju. Da bo zastopstvo na konvenciji čim bolj reprezentativno ter v principu sklepa zadnje konvencije, je naša dolžnost izvoliti in poslati na konvencijo čim večje število delegatov, zastopnikov ter predstavnikov SANsovih podružnic, centralnih organizacij, društev ter kulturnih in prosvetnih skupin, ki so posamezno ali skupno delovalo ter direktno ali indirektno pomagale SANSu vršiti naloge in aktivnosti, ki mu jih je poverila prejšnja konvencija. Na tem zborovanju imajo delegati skupaj s člani glavnega odbora SANSA odločati o bodočnosti te edinstvene organizacije naprednih slovenskih Amerikancev.

Od nas je odvisno, kako uspešna bo 4. konvencija. Zaradi tega se priporoča, da razgibamo med zavednimi ameriškimi Slovenci in njihovo mladino zanimanje za SAN ter v pravi luč tolmačimo njegov namen in njegovo delo. O tem je treba razpravljati na sejah in v javnosti.

Dasi je bil SAN originalno ustanovljen kot politična organizacija, so se njegove funkcije v teku sedmih let neprestane delavnosti polagoma spremenile v politično-kulture ter po možne aktivnosti in od 1948 naprej je bilo njegovo delo skoraj izključno reliefsnega značaja. Delo v zvezi z otroško klinikom v Ljubljani ter z zbiranjem sredstev in odpošiljanje dragocenih redkih zdravil tudi reorganiziranje njegovega ustroja, ki nači bi ustrezal finančnim potrebam za izvrševanje določenega dela. Nepobitno je namreč dejstvo, da zaradi sedanjih razmer SANs ne more biti uspešna močna politična organizacija. Fakt pa je tudi, da se SAN zoper lahko razvije v efektivno organizacijo na podlagi sirokega kulturno prosvetnega programa, ki bi privabil med naše vrste močnejše število zavednih organizacij ter posameznikov. Zaradi teh vprašanj je SANSova 4. konvencija važnega pomena in nobena zavedna skupina naših ljudi bi ne smela iti odmereno mimo tega dogodka.

V imenu izvrševalnega odbora Slovenskega ameriškega narodnega sveta torej pozivam vse podružnice ter sodelujoče organizacije, društva in ustanove, ki so dobile uradno obvestilo za izvolitev delegatov in zastopnikov, da o tej zadevi razpravljajo na svojih sejah ter se vabili v najboljšem številu odzvoje.

Mirko G. Kuhel, gl. tajnik SANs.

Produkcija se viša, a prav tako tudi število brezposelnih

(Konec s 1. strani.)

deželo v novo "depresijo", mu "komunistov" ne bo treba iskati pod posteljami in v vladnih urah, ker jih bo na cestah dovolj.

Ljudje bodo zahtevali kruha, pravice, socialne zaščite, pa če se kongres še tako gnjaví proti "subverznim" aktivnostim.

Vsak poletje, ob koncu šolskega leta, pride iz šol graduirancev, ki jih skrbi, kje si bodo našli delo v jeseni.

Drug za drugim uvidevajo, da je ta zaklad — delo — čezdaj teže najti. Sedaj jim še nekako gre, ker so upravičeni do raznih vojaških podpor vsi tisti, ki so bili v armadi ali v mornarici. A tudi te že pojema.

Unije smatrajo, da se bo problem rešilo z zvišanjem mežder ter z nižanjem delavnika. Deloma, da.

A člani unij sami vedo, da hitreje kot se jim niža delavnik, se viša produkcija, ker namesto njih delajo stroji.

Kaj torej je izhod?

Nič drugega kot podrazobljenje vseh velikih produktivnih sredstev in jih obravnavati ne več v dobrobit profita lastnikov, kot se to vrši sedaj, temveč za potrebe vsega ljudstva. Nekoč pridemo tudi v tej deželi do takega sistema in šele tedaj bomo imeli resnično socialno zaščito.

Dva še vedno zelo nerešena problema — Nemčija in Japonska

(Dalej s 1. strani)

sede. Večino so dobile reakcionarne stranke — po daleč v naprej zasnovani ameriški politiki, in tako je ta del Nemčije ostal v pesteh kapitalizma.

S tem je ameriška diplomacija dosegla uspeh, ni pa ga, kar se bodočih odnosov je.

Vse politične stranke v zapadni Nemčiji, vstevši komunistično, zahtevajo, da naj se okupacijske čete umaknejo ter se Nemčem samim prepusti vlasti svojo deželo po svoji volji.

Zavezniki — namreč Američani, Angleži in Francuzi, pa se bodo umaknili šele, ko bodo uvideli, da bo "naš način življenja" v Nemčiji obvarovan in pa ko se bodo uverili, da zapadni nemški rajh ne bo iskal kakih zvez z Rusijo, kot jih je po prvi svetovni vojni iskal in jih tudi sklenil že dvakrat prej.

Kaj z vzhodno Nemčijo? Največji vzrok, da še nimamo mirovne pogodbe z Nemčijo, je

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani.)

rajše bi šel iz urada danes kot jutri. James Debevec bo — ozroma je ob enem tudi upravitelj "Glasa ADZ". Anton Sabec je torej drugi urednik glasila slovenske podporne organizacije, ki je resigniral. Prvi je bil Ivan Molek. Sabec je "Glas SDZ" dobro urejeval, je fino "podkovan" v literaturi in ne kaže je bil prijazen tudi SANSu, namreč v onih dneh, ko so bili tudi katoličani zraven. Radikal Anton Še nikoli ni bil — torej se je razpor med njim in odborom dogodil pač vsled svoje glavnosti enega ali drugega.

V JUGOSLAVIJI so imeli v nedeljo 26. marca voltive v parlament, ki se jih je baje udeležilo nad devet milijonov izmed deset milijonov volivnih upravičencev. Zmagala je kajpada skoraj stoosvetno vladna lista kandidatov, ker druge sploh bilo ni.

Nekaj tednov prej so se vršile slične volitve v Sovjetski zvezni in udeležilo se jih nad 99 odstotkov upravičencev. Pri nas pa ter v drugih "zapadnih demokracijah", kjer se tepe s separativnimi listami kandidatov vse polno strank, pa se volitev udeležuje komaj 50 odstotkov upravičencev in le redkokaj več kot 60 odstotkov. Čudno — mar ne?

MATT CVETIČ je še omenjan v tisku. Izgleda, da svoje vlogi ni še končal. Trdi, da so izginili njegovi dokumenti, katere je izročil Kongresnemu odseku za raziskovanje protiameriških aktivnosti, ki so bili obremenilni za one demokratske ter republikanske politike, ki so bili v pomoč Ameriškemu slovenskemu kongresu. Tudi če so mu res kaj pomagali, sebi niso koristili, ker kongres ni še nikoli kontroliral slovenskih glasov. A seveda, biti sedaj označevan za družbenika komunistov — to pa jih je neprijetno.

TRYGVE LIE je v mednarodnem svetu velika osebnost. Vrh tege je generalni tajnik organizacije Združenih narodov. On se čudi, čemu se v Zed. državah vsak politik tako boji, da ga bi kdo ne obdolžil za "komunist" ali pa za "sopotnika", če ne celo za "špiona". Lie pravi: "Mene so v ameriškem tisku dolžili za komunista pet let, pa nisem skočil iz kože in ne se razburjal." Bilo bi prav, če bi tudi naši domači "politišni" imeli kaj razsodnosti, namesto da histerijo se podpihujemo namesto da bi ustvarjali treznost v politični javnosti.

Tu pa so v nevarnosti posebno Poljska, Čehoslovaška in pa Rusija, ki je vzel precej nemških mest ter Vzhodno Prusijo. Zaradi velikih ideologičnih razlik, vsled gospodarskih razprtij ter tudi radi tekme za svetovno nadvladavo med USA in USSR miru z Nemčijo še ne bo, kar je škoda ne samo za vso Evropo temveč za ves svet. Sedaj ne v Washingtonu, ne v Londonu in ne v Moskvi še nobenega državnika, ki bi zmogel premostiti ta prepad.

Tudi Japonska še vedno v vojni

Sličen položaj imamo na Japonskem. Že dolgo je tega, od kar je kapitulirala. A dobila je prednost v tem, da so ji Zed. države obvarovale dinastijo, ji ustanovile novo vlado in za diktatorja cesarju v vladi pa je bil imenovan general MacArthur.

Vlada v Washingtonu bi bila za sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko, pogojno, še bi naše čete in naša mornarica ter letalsko ostalo v tamošnjih krajih. Ker pa se mirovne pogodbe ne sklepajo na tak način, bo Japonska ostala naša domena bržkone še precej časa.

Zelo se vsled teh nesoglasij med Zed. državami, Anglijo, Rusijo in Francijo, jezi tudi Avstrija. Pravi, da jo okupacijske čete omenjenih držav veliko stanejo in priporoča, da naj odidejo, oziroma da naj ostane v njih le po nekaj sto mož od okupacijskih čet omenjenih držav.

Tak je torej svet. Zmagali smo — a sedaj pa zmagovalci ne vedo kako uporabiti svojo zmago. Zato se pripravljajo na svojo deželo po svoji volji.

Govornik bo Frank E. Vranichar iz Jolieta, član gl. nadzornega odbora ABZ. Pel bo moski pevski zbor France Prešeren in

v solospevih pa tenorist Tomaž Cukale.

Na kitaro bo igrala članica mladinskega oddelka ABZ, Antoinette Krapenc.

Zadnja točka programata pa bo zelo saljiva igra v treh dejanjih, "Moč uniforme".

Po končanem sporedu bo plesna in prosta zabava. Udeležencem bo postreženo z okreplili kot običajno.

Vstopnice v predprodaji so po 85¢ in pri blagajni pa jih bo cena \$1. Dobite jih lahko po znižani ceni pri pevkah in pevcih Zarje ter v starem poslopu SND.

Društvo bo udeleženecem postreglo z najboljšo pijačo, v kuhinji pa bodo na razpolago fina jedila, tako da bo lahko vsak dozadovljeno.

Odbor vladno vabi članstvo ABZ ter vse drugo slovensko občinstvo, da se udeleži te naše prirede.

Vrednost rezervirajte si nedeljo 16. aprila za poset Zarjinega koncerta. Ne bo vam žal! Več podrobnosti o sporedu bomo navedli v naslednjih dopisih. Na svidenje! — John Krebel.

PREDAVANJE O JUGOSLAVIJI

Waukegan, Ill. — Čitalnica S.N.D. je sklenila, da povabi Milana Medveška predavati o Jugoslaviji in sploh o vtiših, ki jih je dobil za čas obiska v staro domovino.

Ta shod se bo vršil v nedeljo 2. aprila. Prične se točno ob 3. popoldne v veliki dvorani Slov. narodnega doma.

Morebitni dopeski po 25¢ se bodo pobirali pri vhodu v dvorano. To bo za kritje stroškov te shode.

Dobro došli vsi, ki bi radi slišali direktno poročilo o staro domovini.

Citalnica sprejema tudi knjige za v staro kraj, v angleščini, učne šolske knjige, strokovne, zdravniške itd. Romanov in detektivskih povesti ne sprejema!

Dobro došli so pa Am. družinski kolodari, in sicer vsi letniki, kolikor jih kdo ima. Nadalje knjige in prevodi ameriških slovenskih pisateljev. Do 30. aprila je še čas za nabiranje knjig, s tem datumom pa Čitalnica zaključi to književno akcijo.

— Martin Judnich.

Ne pozabite-koncert pev.zbora "Zarja" bo v nedeljo 16. aprila

Cleveland, O. — V nedeljo 16. aprila bomo imeli na mladinskem koncertu "Zarje" tudi nekaj senzacije. Koncert bo v Slov. narodnem domu na St. Clair Ave. Prične se ob 3:30 popoldne. Sodelovalo bo tudi odlična pevka Josephine Klun iz Pittsburgha. Enkrat je že izrekla željo upravi SND ter Clevelandski federaciji SNPJ, da bi aranžirali tu koncert zanjo, a iz raznih vzrokov ji niso mogli ustrezeti, sprejel pa je to nalogu naš mesan pevski zbor "Zarja".

Josephine Klun je obča znana pevka. Imela je zelo uspešne koncerte že v raznih krajih, med njimi v Pittsburghu, v Chicago itd. Povsod je žela veliko priznanja. Na tem koncertu bo ona predvajala polovico sporeda.

Ostali del sporeda bo izvrsila "Zarja". Pele bo razne pesmi, med njimi nekaj novih, ki bodo nudile udeležencem poseben užitek. Vrh tega bo "Zarja" počastila tudi naše mučenike ter padle žrtve v borbi za osvoboditev slovenske zemlje izpod okupatorjeve pote. To bo "Zarja" storila s predvajanjem ven-

ki-partizanskih.

Spored je torej vreden, da "Zarji" napolnilo dvorano, kajti njeni koncerti so publiko še vsele nudili obilo duševnega užitka.

Po končanem sporedu bo plesna in prosta zabava. Udeležencem bo postreženo z okreplili kot običajno.

Vstopnice v predprodaji so po 85¢ in pri blagajni pa jih bo cena \$1. Dobite jih lahko po znižani ceni pri pevkah in pevcih Zarje ter v starem poslopu SND.

Dramsko društvo "Ivan Cankar" nam je dalo na razpolago vse svoje bogate scenerije in druge stvari, kar bi potrebovale za uspešne prirede igre. Tudi temu dramskemu društvu se zahvaljujemo in priporočamo: kad bodo oni imeli svojo igro, pojdi vse na njih predstave, da bo tudi pri njih uspeh, kot je bil pri nas. V sodelovanju bomo lahko še dolgo živel, kar je prav.

V prizidku je delalo cel štab članic, žena in deklet, pa tudi možje od naših članic so pomagali. Vsi so skrbeli, da se gostom postreže na en ali drugi način. Kuhanice so pripravile dober prigrizek, kar je prav tako važno za dobro razpoloženje, kot vse druge.

Torej rezervirajte si nedeljo 16. aprila za poset Zarjinega koncerta. Ne bo vam žal! Več podrobnosti o sporedu bomo navedli v naslednjih dopisih. Na svidenje! — John Krebel.

V prizidku je delalo cel štab članic, žena in deklet, pa tudi možje od naših članic so pomagali. Vsi so skrbeli, da se gostom postreže na en ali drugi način. Kuhanice so pripravile dober prigrizek, kar je prav tako važno za dobro razpoloženje, kot vse druge.

Torej rezervirajte si nedeljo 16. aprila za poset Zarjinega koncerta. Ne bo vam žal! Več podrobnosti o sporedu bomo navedli v naslednjih dopisih. Na svidenje! — John Krebel.

V prizidku je delalo cel štab članic, žena in deklet, pa tudi možje od naših članic so pomagali. Vsi so skrbeli, da se gostom postreže na en ali drugi način. Kuhanice so pripravile dober prigrizek, kar je prav tako važno za dobro razpoloženje, kot vse druge.

Torej rezervirajte si nedeljo 16. aprila za poset Zarjinega koncerta. Ne bo vam žal! Več podrobnosti o sporedu bomo navedli v naslednjih dopisih. Na svidenje! — John Krebel.

V prizidku je delalo cel štab članic, žena in deklet, pa tudi možje od naših članic so pomagali. Vsi so skrbeli, da se gostom postreže na en ali drugi način. Kuhanice so pripravile dober prigrizek, kar je prav tako važno za dobro razpoloženje, kot vse druge.

Torej rezervirajte si nedeljo 16. aprila za poset Zarjinega koncerta. Ne bo vam žal! Več podrobnosti o sporedu bomo navedli v naslednjih dopisih. Na svidenje! — John Krebel.

V prizidku je delalo cel štab članic, žena in deklet, pa tudi možje od naših članic so pomagali. Vsi so skrbeli, da se gostom postreže na en ali drugi način. Kuhanice so pripravile dober prigrizek, kar je prav tako važno za dobro razpoloženje, kot vse druge.

PROLETAREC

CHICAGO, ILL., March 29, 1950

Byrd's Apple Sauce

Senator Harry Byrd apparently believes that poor children should go hungry.

The Virginia Dixiecrat stood up before the mis-named National Small Business Men's Association the other day and attacked without shame the Federal school lunch program.

Lunches for children, he proclaimed, are something "the parents should pay for. It would only cost 20 or 25 cents a day."

Naturally, the "small" business men's group clapped and clapped. After all, it spent \$192,000 last year in lobbying for "government economy." And Byrd's proposal would be a nice, cheap and cute way to economize.

What the champion of cheapness didn't tell his listeners was that meals under the school lunch plan are not free — unless a child's family is too poor to pay for them at even reduced costs. School lunches are paid for at full cost by all those who can afford them. The very great majority of school children pay in full.

In the Senator's own state last year, 180,000 children were served lunches under the program at a cost of \$5,700,000. Of this, the Federal Government spent only \$400,000 which was matched by the state and counties. Of the remainder, parents paid \$3,800,000, and Parent-Teacher Associations and other service organizations chipped in \$1,000,000.

The program's purpose is to buy up surplus farm products and furnish nourishing food to youngsters.

Byrd always couples his attack on government buying of farm commodities with the boast that, although he's the world's largest apple grower, he "doesn't accept a single penny in Federal subsidies."

Last October, the Government bought 34,400 bushels of apples in Winchester, Va. Byrd's apple farm is situated near there. The Government purchased the apples with the specific purpose of keeping apple prices high in the Winchester area. The apples were used in the school lunch program.

It doesn't make any difference if Byrd sold his apples directly to the program or not; the purchase of surplus apples in Byrd's area resulted in a higher market price for his product.

Did Byrd complain about the 34,000 bushels bought in Winchester? Of course not. When the purchase was announced, the Virginia gentleman was up in New Jersey telling the National Wholesale Druggists Association that "America is on the march to socialism."

Pegler 'Caught with the Goods'

Westbrook Pegler, labor-hating newspaper columnist, is proving too dirty for some editors.

The Charleston, W. Va., "Gazette" rejects one of his concoctions on the ground it was such a foul attack on President Truman it was "unfit for publication."

The Atlanta, Georgia, "Constitution" scolded Pegler for a column in which he described Mrs. Eleanor Roosevelt as a descendant of a "thief, embezzler, and grafter, Rufus Bullock."

It turned out that Mrs. Roosevelt's ancestor was named, not Bullock, but Bullock, of a family distinguished in Georgia history. When cornered, Pegler had to admit he had picked the wrong man in his effort to "smear" the wife of the late President.

Despite these and other disgraceful performances, the Hearst, McCormick and some other papers continue to play up Pegler's column, because their publishers hate labor, Truman and the Roosevelts as much as he does. — **Labor.**

REFLECTIONS

By Raymond S. Hofses

A SOCIALIST AMERICA wouldn't have to go into debt to profit-takers in order to send surpluses to foreign peoples that we decide are worthy of our help. Neither would a Socialist America have to pay tribute to steel owners and oil owners and owners of all the other things that comprise America in order to build planes and bombs to safeguard this country from any aggressor.

THE POINT IS that American capitalism can't live and be free without Russia and the areas Russia controls, while American Socialism could. If that point can be driven home before the people of this nation get a chance to "take off their ear-phones" it may be that another world war can be averted with the sacrifice of nothing more by Americans than the right of private owners as much as he does.

Being committed to the kind of class economy and class society that is called "the American way of life," these people see their system being undermined and don't know how to keep things from slipping. Even Drew Pearson, who knows almost everything, can't come up with anything better than an "either/or" program of all-out war now or a long period of doing just what we are now doing with negative and costly results.

"WE JUST CAN'T talk to the Russians; they simply take off their ear-phones whenever anybody else offers a suggestion for running the world."

We American Socialists can sympathize with that wail better than anybody else, for the very good reason that they have been victims of the same kind of treatment right here at home. We, too, have been offering a program. But by and large—and especially since the advent of the late Franklin D. Roosevelt—those to whom the Socialists made their appeal have likewise "taken off the ear-phones."

Yes, it's maddening, isn't it now?

THE "PUBLIC SERVICE" which this column is offering is to tell our frustrated fellow citizens that if this nation can neither stop Russia nor make her listen, it can at least escape the evil consequences of Russia's influence in Europe and Asia. So don't take off your "ear-phones."

As of now, we Americans could neutralize the Russian threat by doing exactly what Socialists have been wanting to do for the past half century—namely, by socializing our own economy, managing it democratically and producing abundance for the use of the American people instead of for sale and profit.

THE "PUBLIC SERVICE" which this column is offering is to tell our frustrated fellow citizens that if this nation can neither stop Russia nor make her listen, it can at least escape the evil consequences of Russia's influence in Europe and Asia. So don't take off your "ear-phones."

As of now, we Americans could neutralize the Russian threat by doing exactly what Socialists have been wanting to do for the past half century—namely, by socializing our own economy, managing it democratically and producing abundance for the use of the American people instead of for sale and profit.

Live only for today and you ruin tomorrow.—Simmons.

LITTLE LUTHER

By JOHN PAINE

"Ha!" shouted Mr. Dilworth triumphantly. "I'm vindicated, freed at last!"

"Freed from what, Pop?" Little Luther asked.

"Freed from those four freedoms! I told you they were subversive."

"Pop, you mean Roosevelt's four freedoms, the ones we talked about during the war?"

"The very ones. They've just been banned in San Diego after old Admiral Standley exposed them. He said, and I quote: 'Freedom from want is a Russian communistic slogan. A fellow who is free from want is dead.'"

"You're not dead, Pop, and neither are any of your well-fed pals in the manufacturers' association, not counting from the head up."

"Yes, but we're not the men they coined that pernicious slogan for—it was those malcontents in the factories and on the land who are always yapping for more dough. That's subversive of their souls, son."

"Okay, Pop, but you have a pretty delicate situation there—you've got to work it so you keep people hungry enough not to be free from want but not so hungry that they die."

"Well, sometimes we slip up and people die, but no system can be perfect. Now the other freedom we've got rid of is freedom from fear."

"Sure, if a worker is scared enough, he won't join a union. Is that it, Pop?"

"Sometimes you show surprising know-how, Luther. That's exactly it."

"And what about freedom of worship, Pop?"

"Standley said they were just in bad company with those other two, but I'd be inclined myself to get rid of the whole shebang."

"Don't you believe in any freedoms, Pop?"

"Sure. Freedom from wages. Freedom from grievances. Freedom from opposition. And freedom from unions."

"I don't know how that will go over in San Diego, Pop," said Little Luther. "But it should be a sure-fire success in Berlin. I fear they tried something like that once before."

Paris Tackles Crime Wave

Although they won't talk about it, partly because they think sensational publicity helps the criminal, top officials of the French Surete Nationale are worried over a rising crime wave in Paris. Armed assaults in the course of robberies, for example, jumped from 37 to 65 a month in a recent four-month period.

Only a few months in office, 40-year-old Pierre Berteaux is introducing new methods in the famous old organization. Speedy cars have been given the police, and new alarm systems are being installed. Special squads of men with knowledge of the underworld are at instant readiness.

There's an international angle in the problem. Lately there has been an influx of crooks from abroad. At the same time, France is eager not to have its hospitality marred, for sake of the vital tourist traffic.

RFC OK's Loans Of Millions for Hotel Promoters

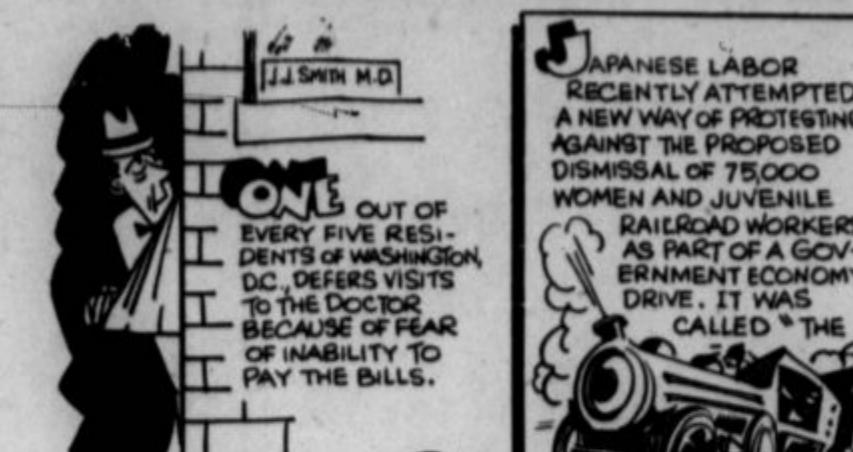
The Reconstruction Finance Corporation, which recently denied a loan of \$200,000 for repairs to a coal mine at Minersville, Pa., thus depriving 700 members of the community of a livelihood, continues its open-handed policy toward Texaco and hotel promoters.

It has approved a loan of \$485,000 for the construction of a hotel in Texas City, Tex., and \$413,000 for a hotel at Berger, Tex. These promoters seem to be pokers, however, because the RFC is now considering the application of Glen McCarthy, millionaire oil and hotel man of Houston, for a loan of \$70,000,000.

Yet in 1949 net income of farmers was 17 per cent less than in 1948. The comparable figures are \$13.8 billion and \$16.7 billion.

Succes Story
"What has become of Yonson?"
"He went to America and has made a name for himself there."
"How?"
"He calls himself Johnson now!"

THE MARCH OF LABOR

LOOK FOR THIS UNION LABEL IN EVERY HAT YOU BUY!

Landlords vs. Fair Rents

A major fight affecting the pocketbooks of 11,000,000 rent-paying families is brewing in Congress. The real estate lobby wants to kill rent control and is out in full force to do it this year.

The Senate Appropriations Committee quickly gave its support. This powerful body rejected a \$3,600,000 deficiency appropriation request from the Office of Housing Expediter to continue operating until the end of the fiscal year, June 30. Instead, the committee approved \$2,800,000 with instructions to pay off all employees preparatory to closing down the rent control agency by that date.

That is the story out of Congress. It's an important one since it must be remembered what has happened in the last eight months. Nearly a year ago the real estate lobby was able to cripple the Federal rent control law by having Congress give local governments permission to decontrol rent.

What has happened has been catastrophic for hundreds of thousands of families throughout the land. In every area where rent controls were ended the landlords scuttled solemn assurances to forego any drastic increases. Tenants have been handed increases ranging from 16 to as high as 275 percent. That is highway robbery.

Housing Expediter Tighe E. Woods recently made this revealing statement: "The longer a city has been decontrolled the more general the rent rise." The Bureau of Labor Statistics, in a survey by six cities several months ago, developed this information: Average rent increases ranged from 16.2 per cent in Salt Lake City, Utah, to 41.3 per cent in Houston, Texas, after rent controls were lifted.

Those are cold facts of what has happened after the real estate lobby got its foot inside the door last year via the device of permitting local decontrols. It would not take any strength of the imagination to realize what would happen to your rent if that lobby was able to get Congress to end rent control entirely. With the housing shortage still acute and tenants thus caught under the landlord's squeeze, the sky would be the limit.

There is no valid reason for Congress to shut its eyes to these facts. It has a deep-seated moral obligation to protect all the people at all times under all conditions. Continuing rent controls until the housing shortage is over and a competitive market returns is a part of that obligation. — **The Advance.**

PEOPLE DO IT

By Henry Jones

Matt Woll's union, sturdy champions of ECA, are now complaining that they lose jobs to French engravers, who use equipment furnished by ECA, work for one tenth the American wage, and their bosses can afford to ship the plates by air here to idle American free enterprise and the unions endorsing it.

One reason that there's so much confusion about the freedoms we recently fought for and presently are arming for, is that liberty means different things to differently placed men in a wolf-sheep society. As Abraham Lincoln said 86 years ago:

The shepherd drives the wolf from the sheep's throat, for which the sheep thanks the shepherd as his liberator, while the wolf denounces him for the same act, as the destroyer of liberty, especially as the sheep was a black one. Plainly the wolf and the sheep are not agreed upon the definition of the word 'liberty'; and precisely the same difference prevails today among us human creatures.

About the only way to end that confusion is to end the wolf-sheep social order we have by all becoming human. There's not much hope of converting a human wolf, but once the human sheep cease to be sheep, there's no more freedom for free wolf enterprise.

If we must be sheep, and hungry sheep, we'll have to learn to say "Baa-a" louder. Those starving families at the Avondale labor camp near Phoenix, Ariz., got help. Newspapers gathered relief funds for them and the Federal Surplus Commodities office decided to let them eat some of the surplus.

Relief clients across the nation have been showing their case workers the reports about potatoes being destroyed and asking why they can't have some of those spuds. No appropriation was available for paying transportation charges on the spuds to where hungry folks could eat them. The new bill authorizes the payment of transportation. But it will still take a lot of noise to get a bellyful.

One doesn't have to go to that labor camp to find hungry people in the Land of Food Surpluses. President Mitchell of the National Farm Labor Union, who ought to know as much about the subject as anyone, says: "I have no doubt that a thorough investigation would uncover not 100 cases of children starving to death, but 100,000 or more." FLU has pressed for more surplus food distribution, and to keep Mexican labor out; blames the big farms run for absentee owners for the starvation.

There are limits to how far you can keep your breadbasket full by making folks do their starving in some other country. For instance one of the more aristocratic of the occupations, the photo-engravers, have planted there by Lawyer Gerald O'Reilly and others who wrote the Taft-Hartley Act and who were paid for their services by the Republican National Party treasury. You bet the poison is there, aplenty. That's why the occupation, the photo-engravers, vile act must go.

Union leaders have been saying for a long time that there is much deadly poison in the Taft-Hartley Act which has not yet been used by the enemies of Labor. Now comes an outfit which calls itself the "National Foreman's Institute, Inc." with a book which it wants to sell to employers. It says: "Relatively, few companies today are profiting as they should from the Taft-Hartley Act." It offers ways to fight Unions and prevent organization. It points out a lot of jokers deliberately planted there by Lawyer Gerald O'Reilly and others who wrote the Taft-Hartley Act and who were paid for their services by the Republican National Party treasury. You bet the poison is there, aplenty. That's why the occupation, the photo-engravers,

Since 1920, assets of mutual savings banks have tripled.